Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2023/0093(COD)

10.10.2023

***I
RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb kriminaalmenetluste üleandmist
(COM(2023)0185 – C9-0128/2023 – 2023/0093(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Assita Kanko

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI 26

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb kriminaalmenetluste üleandmist
(COM(2023)0185 – C9-0128/2023 – 2023/0093(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0185),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 82 lõike 1 punkte b ja d, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0128/2023),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A9-0000/2023),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(7) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõikide taotluste suhtes, mis on tehtud kriminaalmenetluste raames. ***Kriminaalmenetlus on liidu õiguse autonoomne mõiste, nii nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus***	(7) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõikide taotluste suhtes, mis on tehtud kriminaalmenetluste raames.

olenemata Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast ja algab hetkest, mil liikmesriigi pädevad asutused on isikule teatavaks teinud, et teda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanekus, kuni menetluse lõpetamiseni, mille all mõistetakse lõpliku otsuse tegemist küsimuses, kas kahtlustatav või süüdistatav isik on kuriteo toime pannud, sealhulgas kohtuotsuse tegemine ja edasikaebamisotsus, kui see on asjakohane.

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(20) Käesolev määrus ei mõjuta liidu õiguses, näiteks põhiõiguste hartas ning menetlusõiguste direktiivides 2010/64/EL,[54] 2012/13/EL,[55] 2013/48/EL,[56] (EL) 2016/343,[57] (EL) 2016/800[58] ja (EL) 2016/1919[59] sätestatud menetlusõigusi.	(20) Käesolev määrus ei mõjuta liidu õiguses, näiteks põhiõiguste hartas ning menetlusõiguste direktiivides 2010/64/EL,[54] 2012/13/EL,[55] 2013/48/EL,[56] (EL) 2016/343,[57] (EL) 2016/800[58] ja (EL) 2016/1919[59] sätestatud menetlusõigusi. ***Üleandev asutus peaks tagama, et käesoleva määruse alusel kriminaalmenetluse üleandmise taotlemisel järgitakse liidu ja liikmesriigi õigusest tulenevaid menetlusõigusi.***
[54] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiiv 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (ELT L 280, 26.10.2010, lk 1).	[54] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiiv 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (ELT L 280, 26.10.2010, lk 1).
[55] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiiv 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet (ELT L 142, 1.6.2012, lk 1).	[55] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiiv 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet (ELT L 142, 1.6.2012, lk 1).
[56] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta	[56] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta

direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest kolmandat isikut ja suhelda vabaduse võtmise ajal kolmandate isikute ja konsulaarasutustega (ELT L 294, 6.11.2013, lk 1).

[57] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikul arutelul (ELT L 65, 11.3.2016, lk 1).

[58] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/800, mis käsitleb kriminaalmenetluses kahtlustatavate või süüdistatavate laste menetluslikke tagatisi (ELT L 132, 21.5.2016, lk 1).

[59] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1919, milles käsitletakse tasuta õigusabi andmist kahtlustatavatele ja süüdistatavatele kriminaalmenetluses ning isikutele, kelle üleandmist taotletakse Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses (ELT L 297, 4.11.2016, lk 1).

direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest kolmandat isikut ja suhelda vabaduse võtmise ajal kolmandate isikute ja konsulaarasutustega (ELT L 294, 6.11.2013, lk 1).

[57] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikul arutelul (ELT L 65, 11.3.2016, lk 1).

[58] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/800, mis käsitleb kriminaalmenetluses kahtlustatavate või süüdistatavate laste menetluslikke tagatisi (ELT L 132, 21.5.2016, lk 1).

[59] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1919, milles käsitletakse tasuta õigusabi andmist kahtlustatavatele ja süüdistatavatele kriminaalmenetluses ning isikutele, kelle üleandmist taotletakse Euroopa vahistamismäärusega seotud menetluses (ELT L 297, 4.11.2016, lk 1).

Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(25) Kui ***kahtlustatav*** või ***süüdistatav*** on ülevõtva riigi ***kodanik*** või ***elanik***, võib kriminaalmenetluse üleandmine olla põhjendatud seepärast, et kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/343 tuleb tagada ***kahtlustatava*** või ***süüdistatava*** õigus viibida kohtulikul arutelul. Ühtlasi siis, kui ***suurem osa ohvritest*** on ülevõtva riigi	(25) Kui ***kahtlustatavad*** või ***süüdistatavad*** on ülevõtva riigi ***kodanikud*** või ***elanikud***, võib kriminaalmenetluse üleandmine olla põhjendatud seepärast, et kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/343 tuleb tagada ***kahtlustatavate*** või ***süüdistatavate*** õigus viibida kohtulikul arutelul. Ühtlasi siis, kui ***kuriteoohvrid*** on ülevõtva riigi

kodanikud või elanikud, võib üleandmine olla põhjendatud seepärast, et kuriteoohvritel peab olema võimalik kriminaalmenetluses hõlpsasti osaleda ja neid peab olema menetluse käigus võimalik tunnistajana tulemuslikult küsitleda. Kui ülevõttev riik keeldub käesolevas määruses sätestatud põhjustel sellise kahtlustatava või süüdistatava loovutamisest, kelle suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus, võib menetluse üleandmine olla põhjendatud ka siis, kui kõnealune isik viibib ülevõtvas riigis, kuid ei ole selle riigi kodanik ega elanik.

kodanikud või elanikud, võib üleandmine olla põhjendatud seepärast, et kuriteoohvritel peab olema võimalik kriminaalmenetluses hõlpsasti osaleda ja neid peab olema menetluse käigus võimalik tunnistajana tulemuslikult küsitleda. Kui ülevõttev riik keeldub käesolevas määruses sätestatud põhjustel sellise kahtlustatava või süüdistatava loovutamisest, kelle suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus, võib menetluse üleandmine olla põhjendatud ka siis, kui kõnealune isik viibib ülevõtvas riigis, kuid ei ole selle riigi kodanik ega elanik.

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(26) Üleandva asutuse ülesanne on hinnata tema käsutuses oleva materjali põhjal, kas on põhjendatud arvata, et kahtlustatav, süüdistatav või kuriteoohver elab ülevõtvas riigis. Kui teavet on vähe, võivad üleandev ja ülevõttev asutus hinnangu andmist omavahel arutada. On erinevaid objektiivseid asjaolusid, mis võivad osutada sellele, et asjaomase isiku harilik huvide kese on konkreetses liikmesriigis või et isik kavatseb oma huvide keskme sinna luua. Eelkõige võib olla põhjendatud arvata, et isik elab ülevõtvas riigis, kui ta on registreeritud ülevõtvas riigi elanikuna ja tal on isikutunnistus, elamisluba või ta on kantud ametlikku elukoharegistrisse. Kui isik ei ole ülevõtvas riigis registreeritud, võib seal elamisele osutada asjaolu, et isik väljendas kavatsust asuda elama sellesse liikmesriiki või tal tekkisid pärast püsivat viibimist selles liikmesriigis teatavad sidemed selle liikmesriigiga, mis on samasugused kui need, mis tekivad siis, kui hakatakse ametlikult liikmesriigis elama. Selleks et	(26) Üleandva asutuse ülesanne on hinnata tema käsutuses oleva materjali põhjal, kas on põhjendatud arvata, et kahtlustatav, süüdistatav või kuriteoohver elab ülevõtvas riigis. Kui teavet on vähe, võivad üleandev ja ülevõttev asutus hinnangu andmist omavahel arutada. On erinevaid objektiivseid asjaolusid, mis võivad osutada sellele, et asjaomase isiku harilik huvide kese on konkreetses liikmesriigis või et isik kavatseb oma huvide keskme sinna luua. Eelkõige võib olla põhjendatud arvata, et isik elab ülevõtvas riigis, kui ta on registreeritud ülevõtvas riigi elanikuna ja tal on isikutunnistus, elamisluba või ta on kantud ametlikku elukoharegistrisse. Kui isik ei ole ülevõtvas riigis registreeritud, võib seal elamisele osutada asjaolu, et isik väljendas kavatsust asuda elama sellesse liikmesriiki või tal tekkisid pärast püsivat viibimist selles liikmesriigis teatavad sidemed selle liikmesriigiga, mis on samasugused kui need, mis tekivad siis, kui hakatakse ametlikult liikmesriigis elama. Selleks et

teha kindlaks, kas konkreetses olukorras on asjaomase isiku ja ülevõtva riigi vahel piisavalt sidemeid, mis võimaldavad põhjendatult arvata, et asjaomane isik elab selles riigis, tuleb arvesse võtta mitmesuguseid isiku olukorda iseloomustavaid objektiivseid tegureid, mille hulka kuuluvad eelkõige ülevõtvas riigis viibimise kestus, laad ja tingimused ning perekondlikud või majanduslikud sidemed ülevõtva riigiga. Et teha kindlaks, kas on põhjendatud arvata, et asjaomane isik elab ülevõtvas riigis, võivad olla asjakohased sõiduki või telefoninumbri registreerimine, pangakonto, asjaolu, et isik viibis ülevõtvas riigis katkematult, ja muud objektiivsed tegurid. Ülevõtva riigi lühiajaline külastus, seal puhkusel viibimine, sealhulgas puhkemajas, või muu sarnane viibimine ülevõtvas riigis ilma täiendava olulise seoseta ei tohiks olla piisav, et järeldada, et isik elab selles liikmesriigis. ***Siiski tuleks vähemalt kolmekuulist katkematut riigis viibimist enamikel juhtudel pidada piisavaks selleks, et otsustada, et elukoht on selles riigis.***	teha kindlaks, kas konkreetses olukorras on asjaomase isiku ja ülevõtva riigi vahel piisavalt sidemeid, mis võimaldavad põhjendatult arvata, et asjaomane isik elab selles riigis, tuleb arvesse võtta mitmesuguseid isiku olukorda iseloomustavaid objektiivseid tegureid, mille hulka kuuluvad eelkõige ülevõtvas riigis viibimise kestus, laad ja tingimused ning perekondlikud või majanduslikud sidemed ülevõtva riigiga. Et teha kindlaks, kas on põhjendatud arvata, et asjaomane isik elab ülevõtvas riigis, võivad olla asjakohased sõiduki või telefoninumbri registreerimine, pangakonto, asjaolu, et isik viibis ülevõtvas riigis katkematult, ja muud objektiivsed tegurid. Ülevõtva riigi lühiajaline külastus, seal puhkusel viibimine, sealhulgas puhkemajas, või muu sarnane viibimine ülevõtvas riigis ilma täiendava olulise seoseta ei tohiks olla piisav, et järeldada, et isik elab selles liikmesriigis.
	Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(29) Kahtlustatavatel ja süüdistatavatel ja kuriteoohvritel peaks olema võimalus ***taotleda nende suhtes algatatud kriminaalmenetluse üleandmist*** teisele liikmesriigile. Selline ***taotlus*** ei tähenda aga, et üleandval või ülevõtval asutusel on kohustus kriminaalmenetluse üleandmist taotleda või see üle anda. Kui asutused saavad kahtlustatava või süüdistatava või kuriteoohvri või nende nimel tegutseva ***kaitsja*** esitatud ***üleandmistaotluse*** alusel teada paralleelsest kriminaalmenetlusest,	(29) Kahtlustatavatel ja süüdistatavatel ja kuriteoohvritel peaks olema võimalus ***teha ettepanek, et nendega seotud kriminaalmenetlus antakse üle*** teisele liikmesriigile. Selline ***ettepanek*** ei tähenda aga, et üleandval või ülevõtval asutusel on kohustus kriminaalmenetluse üleandmist taotleda või see üle anda. Kui asutused saavad kahtlustatava või süüdistatava või kuriteoohvri või nende nimel tegutseva ***esindaja*** esitatud ***üleandmisettepaneku*** alusel teada paralleelsest

on nad raamotsuse 2009/948/JSK kohaselt kohustatud omavahel konsulteerima.	kriminaalmenetlusest, on nad raamotsuse 2009/948/JSK kohaselt kohustatud omavahel konsulteerima.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(30) Üleandev asutus peaks kahtlustatavale või süüdistatavale võimalikult kiiresti kavandatavast üleandmisest teatama ning andma talle võimaluse avaldada arvamust suuliselt või kirjalikult kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, et asutustel oleks võimalik enne üleandmistaotluse tegemist tema õigustatud huve arvesse võtta. Hinnates kahtlustatava või süüdistatava õigustatud huvi saada teavet kavandatava üleandmise kohta, peaks üleandev asutus võtma arvesse vajadust tagada uurimise konfidentsiaalsus ja ohtu kahjustada isiku suhtes algatatud kriminaalmenetlust, näiteks juhul, kui see on vajalik olulise avaliku huvi kaitsmiseks siis, kui selline teave võib kahjustada käimasolevaid varjatud uurimisi või tõsiselt kahjustada selle liikmesriigi julgeolekut, kus kriminaalmenetlus algatatakse. Kui üleandval asutusel ei ole mõistlikest jõupingutustest hoolimata võimalik kahtlustatavat või süüdistatavat leida, tuleks sellise isiku teavitamise kohustust kohaldada alates sellest, mil need asjaolud muutuvad.	(30) Üleandev asutus peaks kahtlustatavale või süüdistatavale võimalikult kiiresti kavandatavast üleandmisest teatama ning andma talle võimaluse avaldada arvamust suuliselt või kirjalikult kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, et asutustel oleks võimalik enne üleandmistaotluse tegemist tema õigustatud huve arvesse võtta. Hinnates kahtlustatava või süüdistatava õigustatud huvi saada teavet kavandatava üleandmise kohta, peaks üleandev asutus võtma arvesse vajadust tagada uurimise konfidentsiaalsus ja ohtu kahjustada isiku suhtes algatatud kriminaalmenetlust, näiteks juhul, kui see on vajalik olulise avaliku huvi kaitsmiseks, muu hulgas juhul, kui selline teave võib kahjustada käimasolevaid varjatud uurimisi või tõsiselt kahjustada selle liikmesriigi julgeolekut, kus kriminaalmenetlus algatatakse. Kui üleandval asutusel ei ole mõistlikest pingutustest hoolimata võimalik kahtlustatavat või süüdistatavat leida ***või temaga ühendust saada***, tuleks sellise isiku teavitamise kohustust kohaldada alates sellest, mil need asjaolud muutuvad.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Käesolevat määrust kohaldatakse ***kõigil kriminaalmenetluse üleandmise juhtudel liidus alates sellest, kui isik on tuvastatud kahtlustatavana***.	2. Käesolevat määrust kohaldatakse ***kahtlustatavate suhtes liidus algatatud kriminaalmenetluste üleandmiste puhul***.

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) „kuriteoohver“ – direktiivi 2012/29/EL artikli 2 lõike 1 punktis a määratletud kuriteoohver.	(6) „kuriteoohver“ – direktiivi 2012/29/EL artikli 2 lõike 1 punktis a määratletud kuriteoohver***, või riigisisese õiguse kohaselt määratletud juriidiline isik, kes on kannatanud sellise kuriteo tõttu kahju või majanduslikku kahju, mis on käesoleva määruse kohaldamisalas oleva kriminaalmenetluse ese***.

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Käesoleva määruse kohaldamisel ***kuuluvad*** ülevõtva riigi ***kohtualluvusse*** kõik kuriteod, mille suhtes kohaldatakse üleandva riigi õigust, järgmistes olukordades:	1. ***Kui ülevõtva riigi õiguses ei ole kohtualluvust sätestatud, kuuluvad*** käesoleva määruse kohaldamisel ülevõtva riigi ***kohtu alluvusse*** kõik kuriteod, mille suhtes kohaldatakse üleandva riigi õigust, järgmistes olukordades:

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. ***Ülevõtvale riigile*** üksnes lõike 1 alusel määratud kohtualluvust võib kasutada ainult ***kriminaalmenetluse*** üleandmise taotluse alusel.	2. ***Ülevõtva riigi poolt*** üksnes lõike 1 alusel ***kindlaks*** määratud kohtualluvust võib kasutada ainult ***käesoleva määruse kohasekriminaalmenetluse*** üleandmise taotluse alusel.

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 – punkt i

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
i) karistuse täideviimine ülevõtvas riigis võib tõenäoliselt parandada süüdimõistetud isiku sotsiaalset rehabilitatsiooni või karistuse täideviimine ülevõtvas riigis oleks muudel põhjustel asjakohasem;	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ja) liikmesriikide pädevad asutused on pärast raamotsuse 2009/948/JSK alusel peetud otseseid konsultatsioone saavutanud üksmeele menetluste koondamise suhtes ühte liikmesriiki.

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Kahtlustatav või süüdistatav või ***enamik*** kuriteoohvritest või nende nimel tegutsev advokaat võib samuti ***taotleda*** üleandva või ***ülevõtva*** riigi ***pädevatelt asutustelt***, ***et algatataks menetlus kriminaalmenetluse üleandmiseks käesoleva määruse alusel***. Käesoleva lõike alusel ***esitatud taotlus*** ei tähenda, et üleandval või ülevõtval riigil on kohustus taotleda kriminaalmenetluse üleandmist ülevõtvale riigile või see ülevõtvasse riiki üle anda.	3. Kahtlustatav või süüdistatav või ***vähemalt üks*** kuriteoohvritest või nende nimel tegutsev advokaat võib samuti ***kooskõlas riigisisese menetlusõigusega võtta ühendust*** üleandva ***riigi pädevate asutustega, et teha ettepanek anda käesoleva määruse tingimuste kohaselt kriminaalmenetlus üle. Kui sellise ettepaneku teeb üleandva riigi pädevale asutusele kahtlustatav või süüdistatav või kuriteoohver, võib asjaomane asutus kooskõlas artikli 15 lõikega 2 otsustada konsulteerida ülevõtva riigi pädeva asutusega.*** Käesoleva lõike alusel ***tehtud ettepanek*** ei tähenda, et üleandval või ülevõtval riigil on kohustus taotleda kriminaalmenetluse üleandmist ülevõtvale riigile või see ülevõtvasse riiki üle anda. ***Kui üleandev asutus otsustab kriminaalmenetluse käesoleva lõike kohase ettepaneku alusel üle anda, teevad üleandmistaotluse kohta otsuse ülevõtva riigi pädevad asutused.***

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Enne kriminaalmenetluse üleandmise taotluse tegemist võtab üleandev asutus kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega nõuetekohaselt arvesse kahtlustatava või süüdistatava õigustatud huve ***ning tagab, et järgitakse tema liidu ja riigisisesest õigusest tulenevaid menetlusõigusi***.	1. Enne kriminaalmenetluse üleandmise taotluse tegemist võtab üleandev asutus kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega nõuetekohaselt arvesse kahtlustatava või süüdistatava õigustatud huve.

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Tingimusel et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust, ***teatatakse*** kahtlustatavale või süüdistatavale talle arusaadavas keeles ning kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, et kriminaalmenetlus on kavas üle anda, ning talle antakse võimalus esitada oma arvamus suuliselt või kirjalikult, välja arvatud juhul, kui seda isikut ei ole võimalik leida hoolimata üleandva asutuse mõistlikest jõupingutustest. Juhul kui üleandev asutus peab seda kahtlustatava või süüdistatava isiku vanuse või vaimse või füüsilise seisundi tõttu vajalikuks, antakse arvamuse esitamise võimalus isiku seaduslikule esindajale. Kui kriminaalmenetluse üleandmise ***taotlus*** tehakse kahtlustatava või süüdistatava esitatud artikli 5 lõike 3 kohase taotluse alusel, ei ole vaja taotluse esitanud kahtlustatava või süüdistatavaga sel viisil konsulteerida.	2. Tingimusel et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ***ega uurimist muul viisil ning üksnes kui see on juhtumi asjaolusid arvestades asjakohane***, ***võib teatada*** kahtlustatavale või süüdistatavale***, keda on juba teavitatud, et teda kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteo toimepanemises,*** talle arusaadavas keeles ning kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, et kriminaalmenetlus on kavas üle anda, ning talle antakse võimalus esitada oma arvamus suuliselt või kirjalikult, välja arvatud juhul, kui seda isikut ei ole võimalik leida ***või temaga ühendust võtta*** hoolimata üleandva asutuse mõistlikest jõupingutustest. Juhul kui üleandev asutus peab seda kahtlustatava või süüdistatava isiku vanuse või vaimse või füüsilise seisundi tõttu vajalikuks, antakse arvamuse esitamise võimalus isiku seaduslikule esindajale. Kui kriminaalmenetluse üleandmise ***ettepanek*** tehakse kahtlustatava või süüdistatava esitatud artikli 5 lõike 3 kohase taotluse alusel, ei ole vaja taotluse esitanud kahtlustatava või süüdistatavaga sel viisil konsulteerida.

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. ***Kui üleandev asutus otsustab, kas taotleda kriminaalmenetluse üleandmist***, ***võtab ta kahtlustatava või süüdistatava lõikes 2 osutatud*** arvamust arvesse.	3. ***Lõikes 2 osutatud arvamus tuleb esitada hiljemalt viis tööpäeva pärast seda***, ***kui kahtlustatavale või süüdistatavale on edastatud sellekohane palve, ning üleandev asutus peab***

kõnealust arvamust arvesse ***võtma kui ta otsustab, kas taotleda kriminaalmenetluse üleandmist***.

Or. en

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Kahtlustatava või süüdistatava negatiivne arvamus kriminaalmenetluse üleandmise kohta ei takista selle üleandmist, kui ülevõttev asutus sellega vastavalt artiklile 12 nõustub.

Or. en

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Kui ülevõttev asutus on teinud artikli 12 lõike 1 kohase otsuse, teatab üleandev asutus viivitamata kahtlustatavale või süüdistatavale arusaadavas keeles ning tingimusel et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust sellest, et kriminaalmenetluse üleandmise taotlus on tehtud ning kas ülevõttev asutus on üleandmisega nõustunud või sellest keeldunud, välja arvatud juhul, kui seda isikut ei ole võimalik leida hoolimata üleandva asutuse mõistlikest jõupingutustest. Kui ülevõttev asutus on teinud kriminaalmenetluse üleandmisega nõustumise otsuse, teatatakse kahtlustatavale või süüdistatavale, et tal on ülevõtvas riigis õigus õiguskaitsevahendile ja mis on selle kasutamise tähtaeg.	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Tingimusel et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ning ***kui kuriteoohver*** elab üleandvas riigis***,*** ***teatatakse*** talle arusaadavas keeles ning kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, et kriminaalmenetlus on kavas üle anda ning talle antakse võimalus esitada oma arvamus suuliselt või kirjalikult. Juhul kui üleandev asutus peab seda kuriteoohvri vanuse või vaimse või füüsilise seisundi tõttu vajalikuks, antakse arvamuse esitamise võimalus kuriteoohvri seaduslikule esindajale.	2. Tingimusel et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ***ega uurimist muul viisil*** ning ***üksnes kui see on juhtumi asjaolusid arvestades asjakohane, tuleb teatada kuriteoohvrile, kes*** elab üleandvas riigis ***ja kes on taotlenud direktiivi 2012/29/EL artikli 6 lõike 1 punktis a täpsustatud teavet,*** talle arusaadavas keeles ning kooskõlas kohaldatava riigisisese õigusega, et kriminaalmenetlus on kavas üle anda ning talle antakse võimalus esitada oma arvamus suuliselt või kirjalikult. Juhul kui üleandev asutus peab seda kuriteoohvri vanuse või vaimse või füüsilise seisundi tõttu vajalikuks, antakse arvamuse esitamise võimalus kuriteoohvri seaduslikule esindajale.

Or. en

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Üleandev asutus võtab kuriteoohvri lõikes 2 osutatud arvamust arvesse, kui ta otsustab, kas taotleda kriminaalmenetluse üleandmist.	3. Üleandev asutus võtab kuriteoohvri lõikes 2 osutatud arvamust arvesse, kui ta otsustab, kas taotleda kriminaalmenetluse üleandmist. ***Kuriteoohvri negatiivne arvamus kriminaalmenetluse üleandmise kohta ei takista üleandmist, kui ülevõttev asutus otsustab sellega vastavalt artiklile 12 nõustuda.***

Or. en

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Kui ülevõttev asutus on teinud artikli 12 lõike 1 kohase otsuse, teatab üleandev asutus üleandvas riigis elavale kuriteoohvrile arusaadavas keeles ning tingimusel et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust, viivitamata sellest, et kriminaalmenetluse üleandmise taotlus on tehtud ning kas ülevõttev asutus on üleandmisega nõustunud või sellest keeldunud. Kui ülevõttev asutus on kriminaalmenetluse üleandmisega nõustunud, teatatakse kuriteoohvrile, et tal on ülevõtvas riigis õigus õiguskaitsevahendile ja mis on selle kasutamise tähtaeg.	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Artikkel 8	***välja jäetud***
Õigus õiguskaitsevahendile	
1. Kahtlustataval, süüdistataval ja kuriteoohvril on õigus kasutada ülevõtvas riigis tõhusaid õiguskaitsevahendeid, et vaidlustada kriminaalmenetluse üleandmisega nõustumise otsus.	
2. Õigust õiguskaitsevahendile kasutatakse ülevõtva riigi kohtus ülevõtva riigi õiguse kohaselt.	
3. Õiguskaitsevahendi kasutamise tähtaeg ei ole pikem kui 20 päeva alates artikli 12 lõikes 1 osutatud otsusest teada saamise kuupäevast.	

4. Kui kriminaalmenetluse üleandmise taotlus tehakse pärast kahtlustatavale või süüdistatavale süüdistuse esitamist, on õiguskaitsevahendil, mida kasutatakse kriminaalmenetluse üleandmisega nõustumise otsuse vaidlustamiseks, peatav mõju.	
5. Ülevõttev asutus teatab üleandvale asutusele käesoleva artikli alusel kasutatavatest õiguskaitsevahenditest.	

Or. en

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Kriminaalmenetluse üleandmise taotlus tuleb koostada lisas esitatud ***sertifikaati*** kasutades. Üleandev asutus kirjutab ***sertifikaadile*** alla ja tõendab selle sisu täpsust ja õigsust.	1. Kriminaalmenetluse üleandmise taotlus tuleb koostada lisas esitatud ***taotlusvormi*** kasutades. Üleandev asutus kirjutab ***taotlusvormile*** alla ja tõendab selle sisu täpsust ja õigsust.

Or. en

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
f) teave menetlustoimingute või meetmete kohta üleandvas riigis, kui need mõjutavad kriminaalmenetlust;	f) teave menetlustoimingute või meetmete kohta üleandvas riigis, kui need mõjutavad kriminaalmenetlust***, sealhulgas ajutiselt kohaldatava kohtuliku sunnivahendi ja niisuguse meetme kohaldamise tähtaja kohta***;

Or. en

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Lõikes 1 osutatud täidetud ***sertifikaat*** ja, kui ülevõtva asutusega on vastavalt kokku lepitud, kriminaalmenetluse üleandmise taotlusele lisatud muu kirjalik teave tõlgitakse ülevõtva riigi ametlikku keelde või muusse keelde, mida ülevõttev riik aktsepteerib vastavalt artikli 30 lõike 1 punktile c.	5. Lõikes 1 osutatud täidetud ***taotlusvormi*** ja, kui ülevõtva asutusega on vastavalt kokku lepitud, kriminaalmenetluse üleandmise taotlusele lisatud muu kirjalik teave tõlgitakse ülevõtva riigi ametlikku keelde või muusse keelde, mida ülevõttev riik aktsepteerib vastavalt artikli 30 lõike 1 punktile c.

Or. en

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Ülevõttev asutus teavitab üleandvat asutust lõikes 1 osutatud põhjendatud otsusest artiklis 14 sätestatud tähtaja jooksul.

Or. en

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
f) kui kuritegu ei ***ole ülevõtva riigi kohtualluvuses.*** Ülevõtva riigi ***kohtualluvus võib tuleneda ka*** artiklist ***3***.	f) kui kuritegu ei ***allu*** ülevõtva riigi ***kohtule, sealhulgas*** artiklist ***3 tuleneva kohtualluvuse kohaselt***.

Or. en

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Konsultatsioonid ***võivad toimuda*** ka enne kriminaalmenetluse üleandmise taotluse tegemist, eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas menetluse üleandmine oleks tõhusa ja korrakohase õigusemõistmise huvides. Selleks et teha ettepanek kriminaalmenetluse ülevõtmiseks üleandvalt riigilt, ***võib*** ülevõttev asutus ***konsulteerida*** üleandva asutusega ka kriminaalmenetluse üleandmise taotluse esitamise võimaluse üle.	2. Konsultatsioonid ***toimuvad*** ka enne kriminaalmenetluse üleandmise taotluse tegemist, eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas menetluse üleandmine oleks tõhusa ja korrakohase õigusemõistmise huvides. Selleks et teha ettepanek kriminaalmenetluse ülevõtmiseks üleandvalt riigilt, ***konsulteerib*** ülevõttev asutus üleandva asutusega ka kriminaalmenetluse üleandmise taotluse esitamise võimaluse üle.

Or. en

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Konsulteerimistaotlusele tuleb vastata ***viivitamata***.	4. Konsulteerimistaotlusele tuleb vastata ***põhjendamatu viivituseta***.

Or. en

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 15a
	Kahtlustatavale ja süüdistatavale esitatav teave
	1. Kui ülevõttev asutus on teinud kooskõlas artikli 12 lõikega 1 otsuse nõustuda kriminaalmenetluse üleandmisega, teavitab ülevõttev asutus kahtlustatavale või süüdistatavale talle arusaadavas keeles ning tingimusel, et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ega kahjusta muul viisil uurimist, viivitamata kriminaalmenetluse

üleandmise taotluse esitamisest, välja arvatud juhul, kui asjaomast isikut ei ole võimalik leida või temaga ühendust saada. Ülevõttev asutus esitab kahtlustatavale või süüdistatavale menetluse üleandmisega nõustumise põhjendatud otsuse koopia. Ülevõttev asutus teavitab kahtlustatavat või süüdistatavat, välja arvatud juhul, kui kahtlustatavat või süüdistatavat ei ole võimalik leida või temaga ühendust saada, et tal on ülevõtvas riigis õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, sealhulgas antakse teada sellise õiguskaitsevahendi kasutamise tähtaeg. Asjakohasel juhul võib ülevõttev asutus käesolevas lõikes osutatud ülesannete täitmiseks paluda abi üleandvalt asutuselt.

2. Kui ülevõttev asutus on teinud kooskõlas artikli 12 lõikega 3 otsuse keelduda menetluse ülevõtmisest ja tingimusel, et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ega kahjusta muul viisil uurimist, teavitab üleandev asutus põhjendamatu viivituseta kahtlustatavat või süüdistatavat arusaadavas keeles kriminaalmenetluse üleandmise taotluse esitamisest ning sellest, et ülevõttev asutus on menetluse ülevõtmisest keeldunud, välja arvatud juhul, kui seda isikut ei ole võimalik leida ega temaga ühendust võtta. Asjakohasel juhul võib üleandev asutus käesolevas lõikes osutatud ülesannete täitmiseks taotleda abi ülevõtvalt asutuselt.

Or. en

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 15b
	Kuriteoohvrile esitatav teave

1. Kui ülevõttev asutus on teinud kooskõlas artikli 12 lõikega 1 otsuse nõustuda menetluse üleandmisega ja tingimusel, et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ega kahjusta muul viisil uurimist, teavitab ülevõttev asutus põhjendamatu viivituseta kuriteoohvrile, kes on taotlenud kriminaalmenetluse kohta teabe saamist kooskõlas direktiiviga 2012/29/EL, talle arusaadavas keeles kriminaalmenetluse üleandmise taotluse esitamisest ja sellest, et ülevõttev asutus on üleandmisega nõustunud, välja arvatud juhul, kui kuriteoohvrit ei ole võimalik leida või temaga ühendust võtta. Ülevõttev asutus teavitab kuriteoohvrit ka tema õigusest tõhusale õiguskaitsevahendile ülevõtvas riigis, sealhulgas antakse teada sellise õiguskaitsevahendi kasutamise tähtaeg. Asjakohasel juhul võib ülevõttev asutus käesolevas lõikes osutatud ülesannete täitmiseks paluda abi üleandvalt asutuselt.

2. Kui ülevõttev asutus on teinud kooskõlas artikli 12 lõikega 3 otsuse keelduda menetluse üleandmisest ja tingimusel, et see ei kahjusta uurimise konfidentsiaalsust ega kahjusta muul viisil uurimist, teavitab üleandev asutus põhjendamatu viivituseta kuriteoohvrit, kes on taotlenud kriminaalmenetluse kohta teabe saamist kooskõlas direktiiviga 2012/29/EL, talle arusaadavas keeles kriminaalmenetluse üleandmise taotluse esitamisest ja sellest, et ülevõttev asutus on menetluse ülevõtmisest keeldunud, välja arvatud juhul, kui kuriteoohvrit ei ole võimalik leida või temaga ühendust võtta. Asjakohasel juhul võib üleandev asutus käesolevas lõikes osutatud ülesannete täitmiseks taotleda abi ülevõtvalt asutuselt.

Or. en

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 15c
	Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile
	1. Kahtlustataval, süüdistataval ja kuriteoohvril on ülevõtvas riigis õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, et vaidlustada kriminaalmenetluse üleandmisega nõustumise otsus.
	2. Õigust tõhusale õiguskaitsevahendile kasutatakse kooskõlas ülevõtva riigi õigusega ülevõtva riigi kohtus. Kohus kontrollib kriminaalmenetluse üleandmisega nõustumise otsuse kehtivust, võttes arvesse käesoleva määruse asjakohaseid sätteid, sealhulgas artikleid 5 ja 13.
	3. Liikmesriigid näevad ette, et kahtlustatavatel, süüdistatavatel ja kuriteoohvritel on samuti õigus tutvuda toimikuga ning neil on kõik muud menetlusõigused, mis on vajalikud, et tulemuslikult kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Toimikuga tutvumise õigus piirdub kriminaalmenetluse üleandmisega seotud dokumentidega, mis on vajalikud, et kasutada õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.
	4. Tõhusa õiguskaitsevahendi kasutamise tähtaeg ei ole pikem kui 14 päeva alates artiklis 5 osutatud kriminaalmenetluse üleandmise otsuse kohta teabe saamisest. Ülevõtva riigi kohus teeb otsuse õiguskaitsevahendi kohta põhjendamatu viivituseta ja võimaluse korral 60 päeva jooksul.
	5. Kui taotletav õiguskaitsevahend on edukas, saadetakse kriminaalasi tagasi üleandva riigi menetlusse või see jääb üleandva riigi menetleda, välja arvatud

	juhul, kui ülevõtva riigi kohus otsustab teisiti.
	6. Ülevõttev asutus teavitab üleandvat asutust käesoleva artikli alusel taotletavatest tõhusatest õiguskaitsevahenditest ja nende lõpptulemusest viie tööpäeva jooksul alates ajast, mil tehakse otsus õiguskaitsevahendite kohta.

Or. en

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ba) koordineerida pärast kriminaalmenetluse üleandmist ülevõtva asutusega ning Eurojusti varakult kaasates enne üleandmist võetud ajutisi meetmeid.

Or. en

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 21 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Ülevõttev asutus teatab üleandvale asutusele kriminaalmenetluse lõpetamisest või igast otsusest, mis on tehtud kriminaalmenetluse lõpus, muu hulgas sellest, kas see otsus lõpetab ülevõtva riigi riigisisese õiguse alusel menetlemise lõplikult ja ei võimalda seega ülevõtvas riigis samade tegude suhtes kriminaalmenetlust jätkata, ning kogu muu olulise teabe. Ta edastab üleandvale asutusele kriminaalmenetluse lõpus tehtud kirjaliku otsuse koopia.	***Lõpliku otsuse teinud*** asutus teatab üleandvale asutusele kriminaalmenetluse lõpetamisest või muust otsusest, mis on tehtud kriminaalmenetluse lõpus, muu hulgas sellest, kas see otsus lõpetab ülevõtva riigi riigisisese õiguse alusel menetlemise lõplikult ja ei võimalda seega ülevõtvas riigis samade tegude suhtes kriminaalmenetlust jätkata, ning kogu muu olulise teabe. Ta edastab üleandvale asutusele kriminaalmenetluse lõpus tehtud kirjaliku otsuse koopia.

Or. en

SELETUSKIRI

Seletuskiri – Raportöör Kanko – Ettepanek võtta vastu määrus kriminaalmenetluse üleandmise kohta (2023/0093/COD)

Piiriülese kuritegevuse ja eelkõige organiseeritud kuritegelike rühmituste poolt toime pandud raskete kuritegude levik sunnib meid võtma uusi meetmeid, mis täidaksid lüngad Euroopa õigusaktides.

See on eriti tähtis, kui uuritakse organiseeritud kuritegelike rühmituste poolt toime pandud rahvusvahelisi kuritegusid, näiteks ebaseaduslik uimastikaubandus, rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, inimkaubandus, ebaseaduslik relvaäri, keskkonnakuriteod, küberkuritegevus või rahapesu.

Selliste juhtumite arvu suurenemine toob kaasa olukorra, kus mitu liikmesriiki on pädevad uurima samu või seotud kuritegusid ja andma need kohtu alla.

Kehtiv õigusraamistik on killustunud ja tekitab aga praktikas mitmeid õiguslikke probleeme ja raskusi, mistõttu on menetluste üleandmine teisele liikmesriigile sageli tülikas ja mitte alati edukas.

Menetluste üleandmist peetakse rahvusvahelise õigusalase koostöö nurgakiviks, kuid seni on see valdkond ELi seadusandja poolt suuresti käsitlemata.

Riiklikud kohtusüsteemid seisavad kriminaalmenetluse üleandmisel silmitsi arvukate praktiliste probleemidega. Probleeme tekitab muu hulgas tõendeid käsitlevate normide erinemine, tõlke maksumus ja kvaliteet, puudulik konsulteerimine ja koordineerimine ning asjaolu, et otsuste tegemiseks puuduvad tähtajad.

Seetõttu tunnistab raportöör tungivat vajadust uue õigusakti järele, millega tõhustatakse liikmesriikidevahelist õigusalast koostööd ja millega kehtestatakse selged reeglid kriminaalmenetluse üleandmiseks ühest liikmesriigist teise.

Raportöör rõhutab, et ühtlustamine selles valdkonnas on oluline samm edasi ja hõlbustab nõuetekohast õigusemõistmist, aitab vältida karistamatust ja *ne bis in idem* põhimõtte rikkumist ning aitab tagada tulemusliku võitluse piiriülese kuritegevuse vastu.

Raportöör on veendunud, et on olemas selge vajadus õigusakti järele, mis aitaks välistada paralleelsed menetlused ja kattuvad kohtualluvused olukordades, kus kuritegu on toime pandud mitme liikmesriigi territooriumil või kui kuriteo mõju avaldub mitme liikmesriigi territooriumil.

Raportöör toetab uue ettepaneku eesmärki sätestada ühtsed õigusnormid kriminaalmenetluse üleandmiseks, et võidelda tõhusamalt piiriülese kuritegevusega ja tagada, et kuritegu uurib ja selle eest esitab süüdistuse kõige sobivam liikmesriik.

Raportöör näeb siiski, et ettepanekut saaks õiguskindluse, tulemuslikkuse ja tõhususe osas veelgi parandada ning teeb seetõttu ettepaneku komisjoni teksti mitmes kohas muuta.

Muu hulgas raportöör:

- määrab kindlaks asjakohasema kohaldamisala kriminaalmenetluse üleandmiseks, et mitte takistada uurimist, pakkudes välja praktilise lähenemisviisi ja täpsustades, et käesolevat määrust kohaldatakse kõigi kahtlustatavaga seotud juhtumite suhtes liidus;
- laiendab kuriteoohvri kavandatud määratlust juriidilistele isikutele, et see hõlmaks üksusi, kes on kannatanud kuriteo otsesel tagajärjel kahju või majanduslikku kahju;

- selgitab kahtlustatavate või süüdistatavate rolli ja õigusi kriminaalmenetluse üleandmise menetluses, rõhutades, et kahtlustatava või süüdistatava negatiivne arvamus kriminaalmenetluse üleandmise kohta ei takista asjaomast üleandmist, kui sellekohase otsuse teeb ülevõtva riigi pädev asutus; selgitab kuriteoohvrite huve ja nende õigusi kriminaalmenetluse üleandmisel, andes juba ühele kuriteoohvrile, mitte „enamusele kuriteoohvritest“, õiguse teha kriminaalmenetluse üleandmise ettepanek;
- rõhutab, et kahtlustatavat või süüdistatavat võib kriminaalmenetluse kavandatavast üleandmisest teavitada üksnes juhul, kui see teave ei kahjusta uurimist;
- kehtestab tähtajad, mis võimaldaksid kriminaalmenetluse tõhusamat ja kiiremat üleandmist;
- muudab üleandva ja ülevõtva asutuse vahelise konsulteerimise kohustuslikuks enne kriminaalmenetluse üleandmise taotluse esitamist;
- lisab uue sätte, millega muudetakse pärast menetluse üleandmist kohustuslikuks ülevõtva ja üleandva asutuse vaheline koordineerimine seoses võetud ajutiste meetmetega.

Raportöör usub, et see uus õigusakt aitab kaasa heale õigusemõistmisele ja eelkõige liikmesriikide õigusasutuste tõhusale koostööle.